

Detailed Course Syllabus

Academic year: 2025/2026	Semester: Winter semester
Study Program: Povijest (R) Povijest (dvopredmetni) (R) (elective) Sociologija (dvopredmetni) (R) (elective)	Year of study: 3

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Fenomen kršćanstva

Status: Compulsory

ECTS: 4

Code: 97973

Total Course Workload

Teaching Mode	Total Hours

Lecture	30

Seminar	15

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Pavlić Richard

Academic Degree:

Contact E-mail:

richard.pavlic@unicath.hr

Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description

Kolegij uvodi studente u temeljne pojmove, sadržaje i metode kršćanske teologije u kontekstu povijesnih i kulturnih procesa. Obrađuju se: pojam i narav religije, čovjek i objava, filozofski pristupi Bogu i problem ateizma, narav i povijest Božje objave, Stari i Novi zavjet, uloga tradicije, učiteljstva i teologije, kriteriji istinitosti vjere te osnovne teme kristologije. Cilj je razviti sposobnost prepoznavanja i tumačenja teoloških elemenata u povijesnim događajima i izvorima.

Educational Outcomes	Po završetku kolegija student će moći: • Objasniti temeljne pojmove i kategorije vezane uz religiju i kršćanstvo. • Razlikovati vanjski (povijesni, sociološki) i unutarnji (teološki, iskustveni) pristup religiji. • Analizirati osnovne filozofske koncepte Boga i razumjeti stavove o ateizmu. • Ocrtati narav i povijesni razvoj Božje objave u Starom i Novom zavjetu. • Prepoznati ulogu tradicije, učiteljstva i teologije u prenošenju vjere. • Objasniti temeljne postavke kristologije i njihovu važnost za razumijevanje kršćanske vjere. • Primijeniti interdisciplinarni pristup (povijest + teologija) u analizi povijesnih događaja i izvora. • Kritički čitati i tumačiti izvore u svjetlu teološkog konteksta. • Argumentirano sudjelovati u akademskoj raspravi o ulozi kršćanstva u povijesti i kulturi.
	Student obligations
Textbooks and Materials	
Required	• <i>Biblija</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, više izdanja. • <i>Katekizam Katoličke Crkve</i>. Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2016., br. 1–1065. • Daniélou, Jean. <i>Bog i mi</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2012. • Drugi vatikanski sabor. <i>Dogmatska konstitucija o božanskoj objavi Dei Verbum</i>. U <i>Dokumenti Drugoga vatikanskog sabora</i>, 391–416. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2008. • Međunarodno teološko povjerenstvo. <i>Kršćanstvo i religije</i>. Dokumenti 112, Zagreb, 1999.

Supplementary	1. Ančić, Nikola A., i Nikica Bižaca, ur. <i>Objava, objave, ukazanja</i>. Split: Crkva u svijetu, 2007. 2. Balthasar, Hans Urs von. "Posebnost kršćanskog doživljavanja Boga." <i>Obnovljeni život</i> 41 (1986): 277–282. 3. Bürkle, Horst. <i>Čovjek traži Boga: Religijski pristup</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2000. 4. Denzinger, Heinrich, i Peter Hünermann. <i>Zbirka sažetaka vjerovanja, definicija i izjava o vjeri i čudoređu</i>. Đakovo: UPT, 2002. 5. Dotolo, Carmelo. <i>Moguće kršćanstvo: Između postmoderniteta i religioznog traganja</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2011. 6. <i>Evangelium vitae</i>. Enciklika Ivana Pavla II. o vrijednosti i nepovredivosti ljudskoga života. Vatikan, 1995. (važna za etičke i bioetičke implikacije kršćanske objave). 7. Filipović, Ana Thea. <i>Crkva i teologija u svijetu koji se mijenja: Prilog sinodalnoj preobrazbi i poslanju Crkve u 21. stoljeću</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost i KBF, 2025. 8. Fisichella, Rino. <i>Uvod u fundamentalnu teologiju</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2015. 9. Forte, Bruno. <i>Na putovima Jednog: Metafizika i teologija</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2008. 10. Golub, Ivan. <i>Prisutni: Misterij Boga u Bibliji</i>. Zagreb: Glas Koncila, 1969. 11. Ivančić, Tomislav. <i>Isus iz Nazareta: Povijesna osoba</i>. Zagreb: Teovizija, 2000. 12. Ivančić, Tomislav. <i>Otajstvo kršćanske objave: Teologija objave</i>. Zagreb: vlastita skripta, 1991. (neobjavljeno nastavno gradivo). 13. Kasper, Walter. <i>Bog Isusa Krista: Tajna trojedinog Boga</i>. Đakovo: UPT, 1994. 14. Kasper, Walter. <i>Isus Krist</i>. Split: Crkva u svijetu, 1995. 15. Knoch, Walter. <i>Bog traži čovjeka: Objava, Pismo, Predaja</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2001. 16. Küng, Hans. <i>Postoji li Bog?</i> Zagreb: Naprijed, 1987. 17. Kušar, Stjepan. <i>Skriveni Bog: Pokušaji na razmeđu filozofije i teologije</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada i HKS, 2024. 18. Metz, Johann Baptist. <i>Memoria passionis: Provokativni spomen u pluralističkom društvu</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2009. 19. Pie-Ninot, Salvador. <i>La teologia fondamentale</i>. Brescia: Queriniana, 2002. (talijansko izdanje). 20. Rahner, Karl. <i>Temelji kršćanske vjere: Uvod u pojam kršćanstva</i>. Rijeka: Ex libris, 2007. 21. Ratzinger, Joseph. <i>Isus iz Nazareta</i>. Split: Verbum, 2007. 22. Ratzinger, Joseph. <i>Teološki nauk o principima: Elementi fundamentalne teologije</i>. Rijeka: Ex libris, 2010. 23. Ratzinger, Joseph. <i>Uvod u kršćanstvo</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1972. 24. Ratzinger, Joseph. <i>Vjera – istina – tolerancija: Kršćanstvo i svjetske religije</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2004. 25. Rebić, Adalbert. <i>Isusovo uskrsnuće: Izvožđa, vjera, činjenice</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1972. 26. Šagi-Bunić, Tomislav J. "Konstitucija o božanskoj objavi." U <i>Ali drugog puta nema</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1972. 27. Schneider, Alfred. <i>Putovi Božje objave</i>. Zagreb: FTI, 2008. 28. Škvorc, Mijo. <i>Vjera i nevjera</i>. Zagreb: FTI, 1982. 29. Višaticki, Krunoslav. "Dabar – Logos – Riječ." <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i> 119, br. 4 (1991): 63–65. 30. Waldenfels, Hans. <i>Kontekstualna fundamentalna teologija</i>. Đakovo: UPT, 2005. 31. Weiser, Artur. <i>Središnje teme Novoga zavjeta</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1981.
Examination and Grading	
Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	Usmeno izlaganje seminarskog rada, predaja pisanog seminarskog rada, 25 bodova na kolokvijima.
Examination Manner	Određen pravilnikom Hrvatskog katoličkog sveučilišta.
Grading Manner	Usmeno polaganje ispita nakon što student ostvari minimalna 35 boda.
Detailed Overview of Grading within ECTS	
Midterm exam dates:	
Exam period dates:	
IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE	

[Predavanja]	
#	Topic
1	Uvodno predavanje
2	Pojam i narav religije – Religija gledana izvana i iznutra; kršćanstvo kao religija.
3	Čovjek kao slušatelj i primatelj objave – Osobnost, transcendencija i sloboda čovjeka.
4	Bog i ljudsko traganje za Apsolutnim – Religija, filozofski koncepti Boga i problem
5	Objava: Božje samopriopćenje – Priroda objave i konstitucija Dei Verbum.
6	Povijest objave u Starom zavjetu – Božje ime Jahve, patrijarsi, proroci, Zakon, mudrosne knjige.
7	Novozavjetno shvaćanje objave – Evanđelja, apostolsko svjedočanstvo i Pavao.
8	Isus Krist kao punina objave – Utjelovljenje, Kristovo naučavanje, čudesa, smrt i uskrsnuće.
9	Kolokvij
10	Odgovor čovjeka na Božju objavu – Vjera između rizika i sigurnosti; uloga Crkve u prijenosu vjere.
11	Tradicija u Crkvi – Prenosnje objave, patrističko doba, Tridentski i Drugi vatikanski sabor.
12	Učiteljstvo i teologija – Uloga učiteljstva, dogme i teološkog promišljanja.
13	Fundamentalna kristologija – Povijesni Isus i kontinuitet s vjerom u Krista.
14	Kriteriji istinitosti objave i vjere – Razlikovanje autentične tradicije i razvoja nauka.
15	Zaključno predavanje – Pregled i sinteza temeljnih teoloških pitanja.
[Seminari]	
#	Topic
1	Upoznavanje s metodologijom rada i podjela tema, (1. tjedan) Izlaganje studenata prema odabranim temama; diskusija, (2.-15. tjedan)